

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

17.10.2013 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ Нови промени в единната сметка

Данъкоплатците с временни затруднения ще могат да разсрочват задълженията си по-лесно

Данъкоплатците, които изпитват временни финансови затруднения, ще могат да разсрочват или отсрочват задълженията си към данъчните, като те ще се изключват от системата за единната сметка. Това ще може да става при облекчени условия и за по-дълъг период. Промените са записани в проекта на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК) за 2014 г., който в сряда беше приет от Министерския съвет, съобщи правителствената пресслужба. Промяната не е подложена на публично обсъждане, тъй като тези текстове не бяха записани в законопроекта, който беше качен на сайта на Министерството на финансите. Не е ясно и дали и какви други изменения е претърпял проектът. Според източници на "Капитал Daily" управляващите са се отказали от лобистката поправка Lafka, която предвиждаше цигари да могат да се продават само в определени търговски обекти.

Как ще работи

Разсрочените задължения ще се плащат по предварително определен от данъчните погасителен план, а отсрочените – към определен падеж, заедно с дължимите лихви за забава. Тези дължими данъци и осигуровки ще се изключват от системата на единната сметка до момента на настъпване на падежите по разсрочването и отсрочването. От НАП обясняват, че до момента изискванията към данъкоплатците, които искат разрешение за разсрочване, са били такива, че на практика почти никой не е можел да се възползва от този режим.

Принципът, на който работи единната сметка, е средствата на данъкоплатците да се използват за погасяване на онези задължения, които са възникнали най-отдавна и по хронологичен ред се покриват всички следващи дългове. Целта на промяната сега е хората и фирмите, които са във временно финансово затруднение, да могат да плащат текущите си задължения за данъци и осигуровки и да не трупат лихви върху тях.

От НАП допълват, че сега системата за получаване на разрешителни за разсрочване и отсрочване ще е по-облекчена - ще става по-бързо и ще са намалени коефициентите за рентабилност и т.н., които се изискват в момента. "Предвидени са ясни критерии и правила за допускане на отсрочване и разсрочване, както и предпазен механизъм при неизпълнение на условията, при които е дадено разрешението", се посочва в правителственото прессъобщение.

За свободните професии

Самоосигуряващите се лица пък ще могат да заявят кои осигуровки за Държавното обществено осигуряване да погасяват в случаите на няколко публични задължения, сроковете за които са изтекли. Това ще става само със заявяване пред НАП, като за тези задължения също няма да се прилага редът на единната сметка. "Предложението е продиктувано от факта, че при непогасяване на осигурителни вноски самоосигуряващите се лица губят осигурителни права", обясняват управляващите.

✓ Външен оптимизъм и вътрешно недоверие за икономиката

Към края на август излишъкът по текущата сметка е 3.1% от БВП, а преките чуждестранни инвестиции намаляват

Малко по-силен туристически сезон, все още несигурно вътрешно потребление и предпазливост на чуждите инвеститори. Това се чете в данните за платежния баланс на България за август, които Българската народна банка (БНБ) публикува в сряда.

За август преките инвестиции са отрицателни в размер на 34.2 млн. евро спрямо плюс 395.6 млн. евро за същия месец на миналата година. Основната причина за спада обаче не е тоталната липса на външни вложения. Просто процесът на погасяване на вътрешнофирмените заеми е натежал над и без това не толкова силната инвестиционна активност в страната, обясняват икономисти.

Време за възвращаемост

Негативен сигнал е, че преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) продължават да се движат надолу според статистиката на БНБ. Причината е не толкова напълно охладнял инвеститорски интерес, колкото погасяване на вътрешнофирмени заеми по думите на Лъчезар Богданов от Industry Watch. Нормално е големи зрели инвестиции, които са на пазара от десетина години, да започнат да получават обратно печалбите си. Важно е обаче да има и нови вложения, допълва икономистът.

Спадът на ПЧИ е повече от два пъти. За периода от януари до август те са едва 772.5 млн. евро при 1593.5 млн. евро за същия период на миналата година. Най-големият спад обаче идва именно от перото "друг капитал", където е отразено вътрешнофирменото кредитиране – от 942 на 111 млн. евро. Намалява и реинвестираната печалба – от 116.6 на 87.5 млн. евро. Вложенията на чуждите компании в дялов капитал пък дори растат до 574.1 млн. евро при 534.9 млн. евро за

същия период на миналата година.

Данните на БНБ за август обаче са предварителни и ще бъдат ревизирани. Тогава ще може да се види реалната картина за инвестиционната активност през август 2013 г. спрямо година по-рано.

Преки чуждестранни инвестиции се приемат за една от най-важните предпоставки на икономическия растеж, защото освен увеличение на производствения потенциал и работни места повишават общото технологично равнище и производителността в икономиката.

Добър сезон

Текущата сметка е на излишък за първите осем месеца на годината с 1.3 млрд. евро (3.1% от БВП) при дефицит от 279.2 млн. евро (0.7% от БВП) за същия период на миналата година, показват данните на централната банка. Само през август текущата сметка е на излишък от 884.4 млн. евро. Причина за него е ръстът в износа, който свива търговския дефицит. Основният "виновник" е туризмът, за който август е традиционно силен месец, а освен това и увеличеното усвояване на европейски фондове.

Вносът в България обаче е спаднал с 6.4% до 1.9 млрд. евро. Едното обяснение за отрицателните данни е свитото вътрешно потребление. Според Лъчезар Богданов обаче влияние оказва и друг фактор - когато цените на петрола и газа, които са вносни стоки за България, паднат, това води до номинален спад на вноса.

Оптимизъм до края на годината

Въпреки негативните тенденции в данните до момента от Българската агенция за инвестиции са обнадеждени за следващата година. Миналата седмица новият изпълнителен директор на ведомството Светослав Младенов каза в интервю за БТА, че там се работи по шест потенциални проекта в сферата на производство на компоненти от автомобилната индустрия и прогнозата им е ПЧИ да достигнат 1 млрд. евро още през тази година. Към август инвестициите са почти 780 млн. евро по неревизирани данни.

Тревожни сигнали за спад на инвестиционната активност обаче се забелязваха още в началото на септември и в данните за БВП през второто тримесечие. Те показваха, че номинално новите инвестиции като цяло са под равнището си от втората четвърт на миналата година.

✓ Пенсионни такси на горния праг

Най-голямата пенсионна компания "Доверие" смята да намали таксите в универсалния си фонд

Каква ще бъде пенсията ви от допълнителното пенсионно осигуряване зависи главно от две неща – колко пари сте внесли и каква доходност е постигнал фондът или фондовете, в които са били. Допълнителен фактор, който влияе върху размера на бъдещия ви доход, са таксите, събирани от пенсионните дружества. Те не са големи, но в течение на годините се натрупват и по този начин осигуреният губи освен от размера на таксата, така и от пропуснати ползи, защото върху тях е можело да се натрупа доходност.

До разрешеното по закон

В България максималният размер на таксите е определен в Кодекса за социално осигуряване. При доброволните фондове, които съществуват от по-дълго време, отколкото задължителните, таксите започнаха да падат още преди години и сега са под законовата горна граница. Не така стои въпросът при задължителните – универсални и професионални, при които размерът им все още е на максимума, позволен от кодекса (виж графиката). Преди няколко дни най-голямата пенсионна компания "Доверие" обяви, че планира намаление на удържките от универсалния си фонд, като проектът вече е внесен в Комисията за финансов надзор (КФН). Надзорниците трябва да го одобрят, преди намалението да влезе в сила.

В края на миналата година "Доверие" намали таксите в професионалния си фонд, като обяви намерение да го направи и в универсалния. Главният изпълнителен директор на дружеството Даниела Петкова отрече, че намалението се прави в опит да се задържат клиенти на дружеството, които през последните месеци напускат заради неяснотата около кандидат-купувача на пенсионната компания. "Още преди около година обявихме, че ще намалим таксите в универсалния фонд, след като направихме това в професионалния и доброволния. Трябваше ни малко време, за да видим как намалението в тях ще се отрази на бизнес резултатите", обясни Петкова.

В изчакване

През последните години по-старите и големи пенсионни компании редовно отбелязват печалба от дейността си, а от ръководствата им смятат, че всички те биха намалили таксите при едно условие – да се уреди в закон как точно ще стане изплащането на бъдещите пенсии. "Въпрос на сметки е и още не е ясно как ще се дефинира фазата на изплащане, за да преценим какви ще са ефектите", обясни Николай Марев, главен изпълнителен директор на "ДСК - Родина". Той добави, че компании с голям пазарен дял биха могли да си го позволят, като за индивидуалния клиент лек спад няма да има голям ефект върху натрупваните пари, но за един фонд с много осигурени това може да е съществен приход.

Задължителните фондове събират два вида такси – за управление, която е част от всяка осигурителна вноска, и инвестиционна – процент от управляваните пари. През тази година средната месечна вноска в универсалните фондове е 40 лв., от които едно дружество би събрало 2 лв. за управление (5%). Т.е. в личната партида ще влязат 38 лв., които ще се инвестират. Средно натрупаните суми на всеки осигурен в задължителната схема е 1500 лв., при 1% такса годишно приходът ще е 15 лв., с които се намаляват парите по партидата. За цялото време в пенсионния фонд обаче активите се инвестират и от това се натрупва доходност. При силните сътресения в началото на кризата тя беше отрицателна, но с възстановяването на финансовите пазари фондовете отново са с положителни резултати.

Данните на КФН към края на септември показват, че нито един фонд няма отрицателен доход, а средният е 5-7%.

"Доходността вече надминава лихвите по депозити, а и е доста над инфлацията, поне при повечето дружества",

коментира Николай Марев. Той обясни положителните резултати към септември с възстановяването на фондовите пазари. Статистиката на КФН е за доходност, която ще се натрупа средно по лична сметка за 12 месеца, но е изчислявана на база последните две години.

[Вестник Стандарт](#)

✓ **Министри бранят чиновниците си**

За да бъдат осигурени повече пари за бизнеса, бедните, здравето и образованието от Министерството на финансите поискаха средствата за ведомствата да бъдат намалени поне с 10%.

До вчера обаче редица министри все още не бяха предали разчетите си за 2014 г. заедно с предложенията си за свиване на щатните бройки на ведомствата, въпреки че крайният срок за това бе 14 октомври. Вчера изтече и срокът министерствата да предадат във финансовото ведомство програмни варианти на бюджетите си, от които да се вижда за какви политики искат да харчат пари. "В рамките на намалени бюджети всеки трябва да реализира приоритетите си", коментира вицепремиерът Даниела Бобева след заседанието на кабинета вчера.

Междувременно вчера стана ясно още, че кабинетът ще разчита на допълнителни приходи от ДДС и акцизи за бюджет 2014 г., с които да се увеличат парите за пенсионерите и социално слабите. Приходната част в новия бюджет ще бъде увеличена с 1% от БВП в сравнение с 2013 г. Това означава, че ще има допълнително поне 800 млн. лв., с които ще може да бъдат разпределени за бизнеса и нуждаещите се българи. Само за пенсии парите например ще бъдат увеличени от предвидените за настоящата година 7,87 млрд. лв. на поне 8,1 млрд. лв. за 2014 г. От ДДС и акцизи ще дойдат една трета от всички приходи в бюджета за 2014 г. Като основният източник на допълнителните пари ще е ДДС. Това ще стане по няколко направления, обясниха депутати. От една страна, се очаква ръст на потреблението с близо 1,8%, както и нарастване на инвестициите. От друга страна, се предвиждат сериозни мерки за затягане на контрола върху сделките с рискови стоки. Ще бъде въведено обратно начисляване на ДДС върху сделките със зърно и технически култури. Ще се въведе и мобилен контрол върху вноса и движението във вътрешността на страната на рискови за хазната стоки като зарзават, строителни материали и др. За целта дори ще се поставят пломби с GPS върху камионите.

[Вестник Сега](#)

✓ **Кабинетът се отказва от част от мерките срещу административната тежест**

Безработните и занапред ще са длъжни да подават декларация, че се осигуряват сами за здраве

Правителството се е отказало от част от мерките за ограничаване на административната тежест и важни промени, за които настояват различни социални партньори, няма да се случат. И занапред например безработните ще бъдат длъжни да подават изрична декларация, че сами ще плащат здравните си осигуровки под угрозата да загубят здравни права при платени осигуровки. Въпреки дългогодишните проблеми с протоколите за отпускане на лекарства срокът им за валидност няма да бъде удължен.

Това става ясно от втория поред пакет мерки за намаляване на регулаторната тежест, одобрен от правителството вчера. Списъкът съдържа 88 предложения при заявени първоначално 89, но в него има размествания, като отделни мерки са отпаднали за сметка на други. Одобряването му от кабинета не води до автоматично отменяне на съответните административни пречки. За това ще са необходими промени в редица закони и подзаконови актове. Министрите трябва да ги направят и предложат за одобрение от парламента в срок от два месеца.

Не е ясно защо настояването на синдикати, бизнес и граждани за премахване на задължителната декларация за плащане на здравни осигуровки от безработните не е прието. Това изискване масово не се познава, а при неподадена декларация хората могат да загубят статуса си на здравноосигурени дори да са си плащали осигуровките. Правата се възстановяват при подаването на документа, но пък има глоби. Не е аргументирано и поисканото удължаване на валидността на протоколите за отпускане на лекарства.

Хаосът със собствеността на земеделските земи ще продължи и занапред. Искането на земеделското министерство информацията в картите на възстановената собственост да бъде публична, подобно на имотния регистър, не е прието. Няма да бъде облекчена и масово ползваната общинска услуга за изваждане на данъчна оценка за имот. Финансовото министерство е предложило при тези оценки да не се изисква удостоверение за наследници, ако те са на територията на съответната община, защото тази информация е налична в общините и може да се получи по служебен път, без да е необходимо за нея да се плаща. Финансовото министерство не е срещнало разбиране и в искането си секторът на тютюнопроизводството да се отвори и за по-малки фирми, като лицензионният режим се замени с регистрационен и се облекчат част от условията.

По настояване на синдикатите не са приети и поредица от предложения в областта на регулирането на труда. В първоначалния вариант на мерките се предвиждаше да отпадне уведомяването на Главна инспекция по труда при удължаване на работното време по производствени причини, както и да отпаднат предварителните консултации със синдикатите. За допълнителен дебат се оставя и искането за отчитане на извънредния труд само веднъж в годината.

ПРОМЕНИ

В пакета от одобрени мерки има важни предложения като възможността за издаване на дипломи за основно и средно образование на чужд език, което ще направи ненужна легализацията на тези документи. Предвижда се и отпадане на нотариалната заверка при сделките за продажба на автомобили. За целта в закона за МВР ще се разпишат допълнителни

текстове, които да гарантират, че общините няма да загубят постъпления от данъка за придобиване на имущество и от данъка върху МПС. Срокът за издаване на европейска здравна карта ще се намали от 15 на 7 дни. Предвижда се и удължаване на срока на регистрация на земеделските производители. В момента режимът на пререгистрация е ежегоден. В учебните центрове за придобиване на правоспособност за управление на автомобил ще се премине към електронна документация.